

Chủ đề 4 VÒNG TAY BÈ BẠN

(5 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

- Nhớ tên, hát rõ, thuộc lời ca và đúng theo giai điệu của bài hát *Chào người bạn mới đến* (nhạc và lời: Lương Bằng Vinh).
- Bước đầu thể hiện được tính chất nhanh vui, sôi nổi của bài hát và niềm vui khi có những người bạn mới.
- Biết kết hợp gõ đệm trống con/ vận động minh hoạ cho bài hát ở các hình thức nhóm và cá nhân.
- Biết vận dụng các kiến thức, hiểu biết vào trình diễn bài hát, bài đọc nhạc, câu chuyện âm nhạc vào nội dung vận dụng – sáng tạo cùng với nhóm hoặc cá nhân.

II CHUẨN BỊ

- Tư liệu dạy học, nhạc cụ, phương tiện, thiết bị công nghệ, file âm thanh, hình ảnh đã triển khai ở các chủ đề 1, 2, 3.
- Gợi ý đạo cụ phù hợp với từng địa phương: vỏ 1/2 quả dừa còn nguyên đem phơi nắng, dùng thước/ đũa tre gỗ (khuyến khích GV, phụ huynh có thể làm giúp HS, đây là phương án thay thế nếu không có nhạc cụ).
- SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

Tiết 1

HÁT: CHÀO NGƯỜI BẠN MỚI ĐẾN

1. Hát: *Chào người bạn mới đến* (35 phút)

a) Khởi động

- Trò chơi: *Uyn đô toa*
 - + Mục đích: Tạo tâm thế vui vẻ, gắn kết với các bạn trước khi vào giờ học.
 - + Cách chơi: Từng đôi bạn cùng chơi, quy ước: đấm (nắm tay), kéo (hai ngón mỡ chéo), lá (mở xoè bàn tay) và cùng đọc “uyn đô toa” hai bên chơi cùng ra đấm/ kéo/ lá (tùy lựa chọn).
 - + Tiến hành: 2 HS quay mặt vào nhau cùng chơi, nếu bàn tay xoè thì ôm được nắm đấm (đấm thua lá), kéo thì cắt được bàn tay xoè (lá thua kéo), kéo thì không cắt được nắm đấm (kéo thua đấm). GV tổ chức cho HS chơi (2 – 3 lần).

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

- GV hát mẫu/ nghe CD/ xem DVD (yêu cầu GV hát mẫu cần thể hiện đúng tính chất thể loại).

c) Đọc lời ca

- Hướng dẫn HS nhìn SGK đọc hoặc trình chiếu trên Power Point.

Lưu ý: Đọc chậm từng lời ca, phát âm rõ lời.

- GV nhắc nhở và sửa sai (nếu có).
- GV hướng dẫn HS đọc chậm lời ca theo 2 mẫu tiết tấu.

Âm hình tiết tấu 1:

Chào người bạn mới đến.

Góp thêm một niềm vui.

Âm hình tiết tấu 2:

Đến đây chơi đến đây vui là vườn hoa muôn màu muôn sắc.

d) Tập hát

- GV hướng dẫn HS tập hát từng câu, lưu ý câu 1 và 2, câu 3 và 4 có âm hình tiết tấu giống nhau.
- GV cho HS hát ghép câu, chú ý chỗ nối “cho cuộc đời” đến “đến đây chơi” (về tiết tấu).
- GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 25 và gợi ý trả lời: Trong bài hát, người bạn mới đã mang lại điều gì cho các bạn? (đó là niềm vui vì có thêm bạn bè đồng vui cùng nhau học và cùng nhau chơi).
- GV hướng dẫn HS trao đổi ý tưởng thể hiện bài hát.
- GV gợi ý HS hát theo hình thức đôi bạn, vỗ tay vào nhịp đầu.

1. Hát: Chào người bạn mới đến (15 phút)
a) Khởi động

Trò chơi: *Nghe giỏi đoán tài*: Tạo tâm thế vui vẻ, hào hứng cho HS, rèn luyện trí nhớ và tai nghe âm nhạc của HS khi nhắc lại các nét giai điệu/ lời ca bài hát đã học, đã biết sau khi nghe GV đánh đàn/ hát/ nghe CD. Ví dụ: Nghe hai câu trong bài: *Cả nhà thương nhau* của Phan Văn Minh.

b) Hát với nhạc đệm

GV đệm đàn và hướng dẫn HS hát/ hoặc nghe đĩa CD/ file nhạc đệm:

- Hát với nhạc đệm (hát vào khớp với phần dạo nhạc nối sang phần nhạc đệm, lưu ý gõ đều nhịp).
- Hát kết hợp gõ nhịp theo nhạc đệm (gõ đều và đúng nhịp với âm lượng vừa phải).

c) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

- Vận động tại chỗ: GV hướng dẫn HS giậm chân phải, trái; đưa tay phải, trái; lắc đầu phải, trái; đứng lên, ngồi xuống.
- Vận động theo nhóm trên bục giảng (kết hợp chân, tay, đầu,... chú ý biểu cảm nét mặt).
- Vận động tập thể với không gian rộng, tạo đội hình vòng tròn, chữ U,...

2. Nhạc cụ: Trống con (20 phút)
a) Gõ theo hình tiết tấu

GV cho HS khởi động bằng trò chơi: *Âm thanh to – nhỏ*. GV nói quy ước cách chơi và tương tác với một/ hai nhóm HS, cụ thể:

- GV cầm dùi trống gõ to vào mặt trống và HS gõ nhỏ vào tang trống để tạo ra các âm thanh theo kiểu nối tiếp có sắc thái âm thanh khác nhau. GV điều khiển hai nhóm HS thực hiện xem nhóm nào gõ đúng yêu cầu và gõ đều nhau hơn. HS và GV cùng nhận xét và khen ngợi, động viên các nhóm gõ trống. Sau đó, GV đưa ra câu hỏi, gợi ý (nếu cần) và khuyến khích HS trả lời về: màu sắc âm thanh (*Tiếng kêu khi gõ vào mặt trống và tang trống có khác nhau không? Tại sao lại khác nhau? Do HS gõ mạnh tay hơn và còn điều gì nữa?*), chất liệu (mặt trống bằng da, tang trống bằng gỗ,... tạo ra các âm thanh phát ra khác nhau).
- GV hướng dẫn HS nhìn hình tiết tấu ở trong SGK, đếm số lượng trống để gõ theo. Sau đó, GV hướng dẫn HS gõ trống cách đều như miệng đọc 1, 2, 3, 4. GV điều khiển HS gõ 2 – 3 lần.

b) Gõ đệm cho bài hát *Chào người bạn mới đến*

- GV hát và gõ mẫu theo hình trống ở dưới các lời ca cho HS nghe và xem (2 lần).
- GV cùng HS đọc lại lời ca từng câu và gõ trống theo hình, sau đó hát từng câu và ghép cả bài (3 – 4 lần).
- GV chia một nhóm hát và một nhóm gõ đệm. Các nhóm còn lại quan sát, nghe, nhận xét và sửa sai (phát hiện các lỗi nếu có).
- GV yêu cầu HS thể hiện sắc thái to, nhỏ khi hát và gõ đệm cùng phối hợp nhịp nhàng, hài hoà.
- GV khen ngợi, động viên và khuyến khích HS về tập luyện thêm (nếu không có trống có thể thay thế bằng vỗ tay, nhạc cụ tự chế: thìa nhôm, bút chì, thước kẻ,...).
- GV nhắc nhở HS tập luyện hát và gõ âm thanh đủ nghe, không làm ảnh hưởng người khác bởi việc tập luyện của mình.

Chào người bạn mới đến.

Góp thêm một niềm vui.

Chào nụ cười dễ mến.

Góp thêm cho cuộc đời.

Đến đây chơi đến đây vui là vườn hoa muôn màu muôn sắc.

Đến đây chơi đến đây vui là bài ca thấm thiết tình người.

❖ GV yêu cầu HS tự tập luyện thêm phần gõ đệm kết hợp hát.

Tiết 3

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC: TRỐNG CÁI

NGHE NHẠC: VŨ KHÚC THIÊN NGA (TRÍCH VỞ BA LÊ HỒ THIÊN NGA)

1. Thường thức âm nhạc (25 phút)

a) Giới thiệu trống cái

- GV hướng dẫn HS quan sát những bức tranh trong SGK để dẫn dắt vào nội dung của từng bức tranh. GV giới thiệu hình ảnh trong từng bức tranh hoặc GV cho HS nghe tiếng trống trường qua file âm thanh/ qua câu hỏi và gợi mở để HS nói về tiếng trống trường.
- GV hướng dẫn HS tìm hiểu tranh: Quan sát tranh và kể theo trí tưởng tượng của em.

b) Nghe nhạc

Vũ khúc thiên nga

(Trích vở ba lê "Hồ thiên nga")

Pi-ốt I-lich Trai-cốp-xki

- Nghe lần 1: Cảm thụ âm nhạc: GV gợi cho HS tưởng tượng về bước đi nhún nhảy, tinh nghịch của những chú thiên nga nhỏ.
- Nghe lần 2: Vừa nghe vừa xem (tranh ảnh, trích đoạn video).

- Nghe lần 3: Bắt chước dáng đi của chú thiên nga: Dùng tay ngón số 2, 3 đặt trên bàn và di chuyển bước lẩn theo nhịp điệu bản nhạc. GV cho HS nghe nhạc để cảm nhận nhịp. GV hướng dẫn HS dùng ngón tay của cả hai bàn tay mô tả bước nhảy sao cho đúng nhịp.

Tiết 4 + 5 ÔN TẬP VÀ ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ I

1. Ôn tập cuối học kì I

a) Trò chơi: *Vũ điệu âm thanh*

- HS quan sát bản nhạc trong tiết Ôn tập cuối học kì I. HS nghe GV đánh đàn và đọc lại các tên nốt. GV đặt các câu hỏi:
 - + *Em thấy tên các nốt nhạc ở dòng 1, 2, 3 như thế nào?*
 - + *Khi đọc vang lên, nghe âm thanh ở dòng nào vang lên cao nhất, ở dòng nào vang lên thấp nhất?*
- HS thực hiện trò chơi
 - + Mục đích: Luyện tập khả năng ghi nhớ và phản xạ nhanh với cao độ và tiết tấu âm nhạc.
 - + Cách chơi:
 - GV chia lớp thành ba nhóm để đọc cao độ cho từng nhóm, quy ước: nhóm 1 – Đô, nhóm 2 – Rê, nhóm 3 – Mi. GV hướng dẫn và bắt nhịp các nhóm chơi theo đúng quy định. Cụ thể: Khi tay GV chỉ về phía nhóm nào thì nhóm đó đọc tên nốt được phân công. Yêu cầu đọc khớp với tay bắt nhịp để tạo thành một giai điệu liền mạch.
 - GV hướng dẫn và yêu cầu HS: đọc to lần 1, đọc nhỏ lần 2 và ngưng lại.
 - GV yêu cầu HS tự thoả thuận và kết hợp giữa các nhóm thể hiện yêu cầu trên. Nên thay đổi, kết hợp các hình thức để tạo cho HS hứng thú và phản xạ nhanh khi chơi.
- Sau mỗi lần các nhóm thể hiện, GV yêu cầu các nhóm tự nhận xét, các bạn nhóm khác nhận xét và GV chốt lại những ý kiến phù hợp.
- GV khuyến khích HS lựa chọn những nội dung yêu thích để tập luyện thêm hoặc có những ý tưởng khác với trò chơi *Vũ điệu âm thanh*.

b) Ôn tập bài đọc nhạc: *Bản nhạc Đô - Rê - Mi*

- GV yêu cầu HS đọc bài đọc nhạc (2 – 3 lần): đọc to – đọc nhỏ; đọc theo kí hiệu bàn tay; đọc và vỗ tay theo nhịp.
- GV cho HS chia nhóm, các nhóm thống nhất với nhau cách đọc kết hợp các yêu cầu nêu trên.
- Các nhóm thực hiện và nhận xét cho nhau.

Lưu ý: HS đọc và thể hiện sắc thái âm nhạc khi đọc.

– GV cùng HS chốt lại những ý kiến đúng; khen ngợi, động viên HS suy nghĩ và mạnh dạn thể hiện các ý tưởng khác.

❖ GV gợi ý HS có thể lựa chọn một trong các nội dung tự luyện tập thêm để chuẩn bị cho bài đánh giá cuối học kì I:

– Thể hiện bài hát, thể hiện bài đọc nhạc với các yêu cầu; khuyến khích HS thể hiện thêm ý tưởng của bản thân khi trình bày.

– Gõ đệm/ vận động kết hợp hát, để tự tập luyện và tự giới thiệu, trình bày trong tiết đánh giá cuối học kì I.

c) Gõ theo mẫu tiết tấu

– GV yêu cầu HS ôn tập gõ theo 2 mẫu tiết tấu:

Mẫu 1: $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ | ♩ |

Mẫu 2: $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ | ♩ ♩ |

– Thực hành miệng đọc, tay gõ đúng tiết tấu theo hình thức nhóm 4 – 5 HS/ dãy/ cả lớp.

– GV lưu ý HS khi gõ đều tiết tấu nốt đen và vỗ tay thêm một tiếng hoặc gõ ở nốt trắng. Chú ý khi phối hợp cán gõ đều với âm lượng vừa phải.

d) Xem tranh và kể lại tên bài hát ở các chủ đề đã học

– GV hướng dẫn HS xem tranh ở các chủ đề trong SGK rồi đoán tên bài hát đã học:

+ Tranh 1: *Tổ quốc ta.*

+ Tranh 2: *Chào người bạn mới đến.*

+ Tranh 3: *Vào rừng hoa.*

+ Tranh 4: *Lớp Một thân yêu.*

– GV thoả thuận với HS chia nhóm.

– HS xem tranh và nhớ lại tên bài hát đã học.

– Các nhóm báo cáo kết quả nhóm trước lớp (bằng hình thức cùng xem tranh và hát kết hợp đệm nhạc cụ).

e) Trình diễn bài hát theo một trong các hình thức dưới đây

– HS lựa chọn hình thức trình bày: đơn ca/ song ca/ tốp ca/ hát kết hợp gõ đệm/ hát kết hợp vận động bài hát mình yêu thích và tự tin nhất khi thể hiện.

– GV lưu ý HS hát khớp với nhạc đệm và thể hiện đúng tính chất, sắc thái của bài hát.

2. Đánh giá cuối học kì I

a) Hình thức

Tuỳ theo mức độ nhận thức và khả năng của HS, GV có thể tiến hành kiểm tra theo hình thức đơn ca/ song ca/ tốp ca,...

b) Nội dung

- HS có thể lựa chọn một trong những nội dung sau:
 - + Trình bày một trong các bài hát: *Vào rừng hoa, Tổ quốc ta, Lớp Một thân yêu, Chào người bạn mới đến* với các yêu cầu: kết hợp vỗ tay/ gõ đệm theo nhịp/ vận động minh hoạ theo nhịp điệu bài hát (khuyến khích, tư vấn HS chuẩn bị đạo cụ)/ gõ đệm trống con, nhạc cụ tự chế,...
 - + Trình bày bài đọc nhạc: *Ban nhạc Đô – Rê – Mi* với yêu cầu sử dụng trống gõ đệm và thay đổi được sắc thái to, nhỏ.

c) Đánh giá

HS được lựa chọn một trong những nội dung đã học. Khi đánh giá HS, GV dựa theo tiêu chí của khung năng lực.

- *Mức độ 1: Biết*
 - + Biết/ nhớ/ nhận ra, nói được tên bốn bài hát: *Vào rừng hoa, Tổ quốc ta, Lớp Một thân yêu, Chào người bạn mới đến*.
 - + Biết tên nhạc cụ trống con, trống cái.
 - + Tên các nốt nhạc: Đô, Rê, Mi.
- *Mức độ 2: Hiểu*
 - + Hát được bốn bài hát (nêu trên).
 - + Đọc được bài đọc nhạc *Ban nhạc Đô – Rê – Mi*.
 - + Thực hành gõ trống con để đệm theo nhịp điệu bài hát/ bài đọc nhạc. Biết sử dụng vận động theo nhịp (chân, tay) đệm cho bài hát và đọc nhạc.
- *Mức độ 3: Vận dụng – Sáng tạo*
 - + Thể hiện được tính chất âm nhạc (nhịp điệu) của từng bài hát, khi trình bày có sáng tạo, biểu cảm nét mặt, động tác cơ thể hay biết dùng nhạc cụ/ vận động minh hoạ (đệm) để phần trình bày thêm sinh động, hiệu quả.
 - + Thể hiện bài đọc nhạc: Biết kết hợp gõ đệm với các hình thức: gõ đệm theo phách, theo nhịp và vận động theo nhạc. Nhận biết và thể hiện được các yêu cầu thay đổi về sắc thái (to – nhỏ),... khi hát, đọc nhạc, chơi trò chơi theo yêu cầu của GV.
 - + Tự tin và biểu lộ cảm xúc khi thể hiện các nội dung thực hành âm nhạc trước tập thể.
 - + Biết chia sẻ, giúp đỡ và hợp tác với các bạn khi làm việc nhóm để cùng hoàn thành các nhiệm vụ chung.